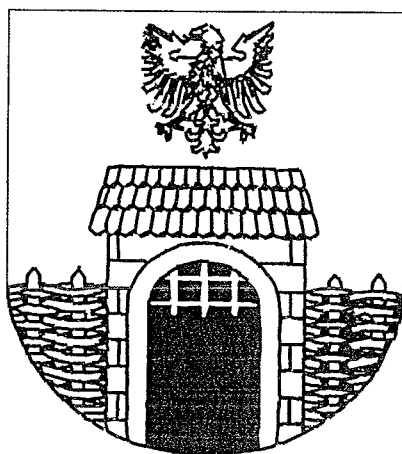

Pilisvörösvár Város Önkormányzata
Képviselő-testületének

35/2007. (XII. 20.) rendelete
a kistérségi környezetvédelmi programról

**Pilisvörösvár Város Önkormányzata Képviselő-testületének
35/2007. (XII. 20.) rendelete
a kistérségi környezetvédelmi programról**

Pilisvörösvár Város Önkormányzatának Képviselő-testülete a környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény 46-47. §-aiban kapott felhatalmazása alapján a Pilis-Buda-Zsámbék Többcélú Kistérségi Társulás környezetvédelmi programját a következő tartalommal elfogadja.

1. §

Pilisvörösvár Város Önkormányzatának Képviselő-testülete a Pilis-Buda-Zsámbék Többcélú Kistérségi Társulás Környezetvédelmi Programját elfogadja jelen rendelet 1. számú melléklete szerinti tartalommal.

2. §

Jelen rendelet 2008. január 1-jével lép hatályba.

Pilisvörösvár, 2007. december 13.

Gromon István
polgármester

dr. Krupp Zsuzsanna
jegyző

Jelen rendelet Pilisvörösvár Város Önkormányzatának Képviselő-testülete Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 5/2007. (IV. 04.) rendeletének 45. §-a alapján kihirdetésre került Pilisvörösváron, 2007. december 20. napján.

Pilisvörösvár, 2007. december 20.

dr. Krupp Zsuzsanna
jegyző

1. sz. melléklet

*PILIS-BUDA-ZSÁMBÉK TKT TELEPÜLÉSEINEK KÖZÖS
KÖRNYEZETVÉDELMI PROGRAMJA*

PILISVÖRÖSVÁR TELEPÜLÉSRE VONATKOZÓ
ÖSSZEFOGLALÁSA

" A természeti örökség és a környezeti értékek a nemzeti vagyon részei, amelyek megőrzése és védelme, minőségének javítása alapfeltétel az élővilág, az ember egészsége, életminősége szempontjából, e nélkül nem tartható fenn az emberi tevékenység és a természet közötti harmónia, elmulasztása veszélyezteti a

Készítette:

- 2006 -

Tartalomjegyzék

Bevezetés	6
1. A település bemutatása	6
2. Környezeti állapotfelmérés	8
2.1 Környezeti elemek állapota	8
2.1.1 Levegő	8
2.1.2 Víz	9
2.1.3 Talaj	10
2.1.4 A természet állapota	10
2.2 Települési és épített környezet állapota	12
2.2.1 Települési környezet	12
2.2.2 Épített környezet állapota	17
2.3 Környezet-egészségügy	18
2.4 Önállóan kezelt hatótényezők	19
2.4.1 Hulladékgyűjtés	19
2.4.2 Zajterhelés	22
2.4.3 Oktatás, nevelés, képzés	22
2.4.4 Környezetbiztonság	23
3. A település környezeti SWOT analízise	23
4. Környezetvédelmi célok, feladatok	25
5. A megvalósítás eszközei	28
5.1 Szemléletformálás	29
5.2 Tervezés, engedélyeztetés	29
5.3 Intézményrendszer fejlesztése	30
5.4. Anyagi források megteremtése	30
5.5 Szakmai partnerek	31

Bevezetés

A Pilis-Buda-Zsámbék Többcélú Kistérségi Társulás társult települési önkormányzatai, az 1995. évi LIII. tv. 46-47.§-ban foglaltaknak megfelelően, a II. Nemzeti Környezetvédelmi Program, a II. Megyei Környezetvédelmi Program, az EU-Phare HU 9402-01-01-L4 számú projekt keretében kiadott útmutató figyelembevételével, elkészítették a térség öt évre szóló Térségi Környezetvédelmi Programját. A térségi szintű komplex környezetvédelmi program kidolgozása mellett az egyes településekre vonatkozó, a helyi feladatokra összpontosító összefoglaló anyagok készültek.

Az elkészített Összefoglalás célja: A település közigazgatási területe környezeti jellemzőinek meghatározása, a meglévő környezeti értékek megóvása, a Térségi Környezetvédelmi Program stratégiájának megfelelő helyi feladatok meghatározása és a lakosság tájékoztatása. Egyik kiemelt célkitűzés, a lakosság környezettudatos magatartásának alakítása, kedvező irányba történő befolyásolása.

A PBZS TKT Környezetvédelmi Programjának **Pilisvörösvár** településre vonatkozó **Összefoglalása** a Térségi Környezetvédelmi Programhoz hasonló felépítésű.

1. A település bemutatása

A település elhelyezkedése, megközelíthetősége

***Pilisvörösvár** település Pest megyében a fővárostól ÉNY-i irányban a Lánchíd melletti 0 kilométerkőtől 17 km-re található. A helység a völgy irányában futó **10. sz. főközlekedési út** mellett létesült.*

Településtörténet

"Vörösvár története tulajdonképpen már akkor kezdődött, amikor a római légiók a mai település határán húzódó római úton vonultak a Nyugat meghódítására. A török hódoltság idején 1543-ban Lala Musztafa az utak találkozásánál palánkvárat építtetett – a Buda és Esztergom közötti út védelmére – kőből, téglából, palánkból és vörös agyagból. A várat a színe miatt a törökök vörös palánkvárnak, röviden Vörösvárnak nevezték. A Pilisvörösvár nevet csak 1901-ben kapta az akkori község.

A törökök fosztogatásai miatt elmenekült lakosság helyére a XVII. század végén sváb és bajor családok érkeztek, akik termékennyé tették a földet. Az 1895-ben átadott Budapest-Esztergom gőzvasút-vonal elsősorban a fővárossal biztosított intenzívebb kapcsolatot Vörösvár számára. A település életében a legnagyobb változást az 1896-ban a szomszédos Szentivánban megkezdett, majd 1903-tól Pilisvörösváron folytatott barnaszénbányászat jelentette, mely

1940-ig tartott. 1923-ban a bányától kapott energiának köszönhetően Pilisvörösvár és környéke a villamosítást. Pilisvörösvár a II. világháború végéig jellegzetes német község volt, amely teljes egészében az ország legnagyobb sváb településeként megmaradt. Pilisvörösvár német neve: Werischwar, 1997-ben elnyerte a városi rangot.

Természetföldrajzi bemutatás: **Pilisi medencék kistáj**

Domborzat: A Pilis sasbércsorozatai árkos medencéket fognak közre. A medencék mozaikos, töréses aljzatai igen eltérő mélységben helyezkednek el. Laza üledékeken dombsági jellegű térszínek formálódtak. A felszín egyenetlenségeit vékony lejtő lösztakaró borítja.

Földtani adottságok: Legjelentősebb természeti erőforrása az eocén barnakőszén. Építési nyersanyagok a dolomitmurva, mészgártási mészkő, dolomit, falazó mészkő

Éghajlat: Mérsékelt hűvös-mérsékelt nedves, mérsékelt száraz éghajlatú. A hőmérséklet évi átlaga 9,0 °C körüli. Az évi csapadékösszeg 700-750 mm. Uralkodó szélirány az ÉNy-i. Az ÉNy-DK-i futású völgyekben jelentős a DK-i szelek gyakorisága. Az átlagos szélsősebesség 3,0-3,5 m/s.

Vízrajz: Mérsékelt vízhiányos terület. A talajvíz szintje: 2-4 m, a lejtőkön 4-6 m. Kémiaailag főleg kalcium-magnézium-hidrogénkarbonátos típusú

Népességi adatok bemutatása

A település népességének alakulását, szociális helyzetét a 2000-2005. év között, az alábbi táblázat szemlélteti:

népszaporodás, szociális helyzet	1990	2001	2004	2005
Lakónépesség	11 628	13 015	13 447	13 543
Élveszületés	921	905	n.a.	n.a.
Halálozás	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
Term.szaporodás ill. fogyás	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
Vándorlási különbözet	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
Szociális segélyben részesülők	232	116	256	160
Közgyógyellátási igazolványban rész.	398	89	147	290
Rendsz. gyermekvéd. támogatásban rész	260	419	248	242

1.táblázat Népesség, szociális helyzet (Forrás: Önkormányzati

kérdőív)

Az utóbbi években a Pilisi-medence kiemelkedő, a megyei átlagot messze meghaladó mértékben növelte népességét. A növekmény a térségbe irányuló migráció eredménye, de a térségbe költözők korösszetételének köszönhetően pozitív természetes szaporodási egyenleget

is eredményez. Az utóbbi 15 évben Pilisvörösvár településen a növekedés mértéke évi 8% volt, ami nemcsak a budapestiek idevándorlásából, hanem a pozitív szaporodásból is adódik.

2. Környezeti állapotfelmérés

2.1 Környezeti elemek állapota

2.1.1 Levegő

A település levegő-állapotát globális és helyi tényezők egyaránt alakítják. Feladatunk elsősorban a helyi tényezők meghatározása és vizsgálata. A településen nem működik olyan megfigyelő rendszer, amely folyamatosan pontos képet tudna adni a levegő minőségi állapotáról.

A község közigazgatási területén egy építőanyag ipari üzem működik, amelynek szilárd anyagot bocsát ki a levegőbe, az utóbbi években azonban a kibocsátása csökkent..

Szilárd anyag kibocsátó a térségben 2000-2005 évben:

<i>Telephely neve</i>	<i>Szilárd anyag Kibocsátás (t/2000. év)</i>	<i>Szilárd anyag Kibocsátás (t/2005. év)</i>
<i>Saint-Gobain Weber Terranova Építőanyagipari Kft.</i>	8,95	3,19

2.táblázat (Forrás: KDV KTVF 2006 évi adatszolgáltatása)

A következő táblázatban összefoglaltuk a településen jellemző levegőszennyezést okozó hatásokat, forrásokat:

<i>Levegőszennyezés</i>				
<i>közlekedésből</i>	<i>fűtésből</i>	<i>por</i>	<i>bűzhatás</i>	<i>ipari</i>
<i>Nagy, 10-es főút</i>	<i>86,9% gáz</i>	<i>Van, kicsi</i>	<i>van</i>	<i>Van, kicsi</i>

3.táblázat

A táblázat szerint a település fő szennyező forrásai a közlekedés, és a lakossági környezethasználat (fűtés, gáz és tarló égetés). Jelentős levegőállapot minőséget befolyásoló tényező a településen a téli időszakban történő lakossági fűtés során történő kibocsátás, gázfűtés elterjedésével a káros anyag kibocsátások csökkentek. A településen a lakások 86,9 %-a gázfűtésű, ezért ez a szennyezés nem nagy mértékű. A gépjármű forgalom okozta imissziós hatásokról mérési adatok nem állnak rendelkezésre. Az északnyugati szektorból fújó szelek kedvezőek a településre nézve, hiszen a Budapesten kialakult jelentős légszennyezettség áramlása - a rendszeres szélmozgás hatására- nagyobb részt ellentétes irányú.

A 4/2002 (X.7.) KvVM rendelet 1. és 2. számú mellékletének figyelembe vételével a település az 1. zónába tartozik (Budapest és Környéke Légszennyezettségi Agglomeráció).

A rendelkezésre álló információk alapján a település levegőjének állapota megfelelőnek minősül. Az ország út mellett a közlekedés okozta problémákra visszavezethető légszennyezettségi probléma azonban előfordul.

2.1.2 Víz

A víz mindennapi életünkben, környezetünkben nagyon fontos szerepet tölt be. Víz nélkül nincs élet. Ezért egyértelmű, hogy a környezetvédelem egyik legfontosabb feladata a víz védelme.

Vízminőség

A víz kémiai minősége szempontjából a vízben oldott gázok, az oldott sók és a szerves anyagok jelentősége a legnagyobb. A vízben részben fizikailag, részben kémiailag oldott gázok közül az oxigén, a széndioxid, az ammónia és a kénhidrogén a legjelentősebbek.

Felszíni vizek

A vizsgált terület a Duna vízgyűjtőjéhez tartozik. Az egyik nagy vízgyűjtő Pilisvörösvár ÉK-i része, melynek befogadója a település mellett húzódó Házi-réti patak, a másik nagy vízgyűjtő a terület DNy-i része, melynek befogadója a Pilisvörösvári mellékág (Szent János árok), ami a település K-i részén lévő tó-rendszeren keresztül halad, s végül mindkét befogadó az Aranyhegyi-patakba csatlakozik. A település közigazgatási területén belül található jelentősebb források, felszíni vízfolyások, csatornák illetve tavak:

- **Házi-réti patak;**
- **Határréti tó,** Pilisvörösvár, Csobánka és Pilisszántó közös tulajdonában.

A patak és a tó vízminőségéről nem állnak rendelkezésre adatok.

Felszín alatti vizek

*A talajvíz 2-6 méter körül ingadozik, mennyisége nem jelentős. Pilisvörösvár település a 7/2005.(III.1.)KvVM rendelethez melléklete szerint a **felszín alatti víz szempontjából fokozottan érzékeny, valamint kiemelten érzékeny felszín alatti vízminőség védelmi területen lévő település.***

A 49/2001. (IV.3.) Kormány rendelet 2. számú melléklete szerint Pilisvörösvár település területe a nitrát érzékeny területek közé tartozik. A település csatornázottsága megfelelőnek tekinthető, a településen a csatornahálózat kiépült. A talajvizek nitrát-szennyeződésének mértékéről nem áll rendelkezésre adat.

A település ipari jellegű létesítményei által okozott szennyeződéséről nincs tudomásunk. A település közigazgatási területen belül nem található rekultiválandó hulladéklerakó, így annak talajvíz-szennyező hatásával nem kell számolnunk.

A térségben két jelentős felszín alatti vízkészlet található. A dunamenti kavicsos, homokos hordalékból termelhető partiszűrészű víz, amely a megye ivóvízellátásának kb. 50%-át biztosítja, továbbá a mezozoos és eocén karbonátos közettömegben található termálkarszt-rendszer.

2.1.3 Talaj

A talaj a földkéreg legfelső, termékeny rétege, megújuló természeti erőforrás. A Pilis és Budai-hegység döntően üledékes kőzetekből épül fel

A talajrombolás legjelentősebb formája az ásványanyag kitermelés, és a szigeteletlen hulladéklerakók. A településen nincs hulladéklerakó.

Előforduló főbb talajtípusok: agyagbemosódásos barna erdőtalaj, löszös üledékeken homokos vályog;

A művelési ágak megoszlását az alábbi táblázat szemlélteti:

<i>Művelési ág</i>	<i>Terület (ha), 2001. év</i>	<i>Terület (ha), 2004. év</i>
<i>Szántó</i>	<i>831.4754</i>	<i>n.a.</i>
<i>Gyep</i>	<i>43.3815</i>	<i>n.a.</i>
<i>Erdő</i>	<i>536.0591</i>	<i>n.a.</i>
<i>Nádas</i>	<i>37.6600</i>	<i>n.a.</i>
<i>Gyümölcsös</i>	<i>48.1565</i>	<i>n.a.</i>
<i>Halastó</i>		<i>n.a.</i>
<i>Művelés alól kivett terület</i>	<i>163.3968</i>	<i>n.a.</i>
<i>Zártkert</i>	<i>169.6969</i>	<i>n.a.</i>
<i>Külterület összesen:</i>	<i>1716.4019</i>	<i>n.a.</i>

4. táblázat művelési ágak (Forrás: Önkormányzati kérdőív)

2.1.4 A természet állapota

A természeti értékek a nemzeti és a települési vagyon nélkülözhetetlen részét képezik. A környezetvédelem lényeges feladata a természeti értékek megőrzése, állapotuk fenntartása, javítása.

Pilisvörösvár – földrajzi fekvéséből adódóan – zöldfelületi szempontból szinte ideális területen fekszik. Erdős hegyek övezte völgybe települt város, egyes részeivel beágyazódva a természetes környezetbe. A településen országos jelentőségű védett természetvédelmi terület nem található, viszont a Duna-Ipoly Nemzeti Park külső védőövezete a tervezett 10-es főúttól

és a Pilisszántói úttól Csobánka irányába eső területeket lefedi. A település közigazgatási területének jelentős részét erdő borítja. Domináló faj az akác, tölgy, gyertyán, bükk, valamint a ritkaságnak számító feketefenyő. A patakok mentén előfordul nyárfa, akác és fűz is.

A helyi jelentőségű védett természeti területek a településen, melyeket a 7/1997 (VI.16.)

Önkormányzati rendelet nyilvánított védetté a következők:

- Kálvária: 4,4 ha;
- Háziréti patak és Háziréti víztározó: 29,7 ha;
- Órhegy (Kerek-hegy) 19,9 ha;
- Vércse szikla 106,9 ha;
- Iluska-forrás;
- Klotild-barlang 51,4 ha;
- Zajnát-hegy 126,1 ha;
- Bánykapolna utcai nagylevelű hársfák;
- Hunyadi J. utcai japánakác fasor;
- Temetőben levő vadgesztenye fasor és feketefenyő 4,2 ha;
- Templom téren álló fehér eperfa;
- Bánytavak 28,2 ha;

Az Európai Unió indítványozására jött létre a Natura 2000 program, amely a biológiai sokféleség csökkentésének megakadályozására irányul. Hazánk 2004-ben az Európai Unió tagjaként kijelölhette azokat a területeket, amelyeket a Natura 2000 hálózatba javasolna. A település közigazgatási területén belül található Natura 2000 hálózathoz tartozó részei:

Duna-Ípoly Nemzeti Park Igazgatóság illetékességi területén található kiemelt jelentőségű különleges természet-megőrzési területek: Pilis-Visegrádi-hegység (kiterjedése: 28542,8000 ha) területéből Pilisvörösvár:

044, 046, 047/2, 053, 054/24a, 054/24b, 054/24c, 054/24d, 054/24f, 054/24g, 054/24h, 054/25, 054/52, 082/1, 083/1, 083/2, 083/3, 083/4, 083/5, 083/6, 083/7, 083/8, 083/9, 083/10, 083/11, 083/12, 083/13, 083/14, 083/15, 083/16, 083/17, 083/18, 083/19, 083/20, 083/21, 083/23, 083/24, 083/25, 083/26, 083/27, 083/28, 083/29, 083/30, 083/31, 083/32, 083/33, 083/34a, 083/34b, 084, 085/1, 085/2, 085/3, 085/4, 085/5, 0108, 0109, 0129/57, 0129/58, 0129/59, 0129/60, 0129/61, 0129/62, 0129/63, 0129/64, 0129/65, 0129/66, 0129/67, 0129/68, 0129/69, 0129/70, 0129/71, 0129/72, 0129/73, 0129/74, 0129/75 hrsz-ú területei.

2.2 Települési és épített környezet állapota

2.2.1 Települési környezet

2.2.1.1 A települési környezet tisztasága

A település környezetvédelmi megítélésében jelentős szerepe van a köztisztaságnak, melybe beletartozik a zöldterületek gondozottsága, a közutak állapota. Pilisvörösvár. település útjai, közterületei, parkjai meglehetősen tisztának mondhatóak. A település útjainak, közterületeinek tisztántartásában az önkormányzat – közmunkások alkalmazásával - folyamatosan szerepet vállal.

2.2.1.2 Csapadékvíz-elvezetés

A települési vízrendezés feladata a települést fenyegető vízkárok megelőzése és elhárítása. A településen nincs kiépítve csapadékvíz elvezető rendszer. A csapadékvíz-elvezetést, mint természetes élővízfolyás az **Aranyhegyi-patak**, valamint az ehhez, mint befogadóhoz kapcsolódó mesterségesen létrehozott vízelvező rendszerek (utak menti nyílt vízelvező árkok) biztosítják. Az utcák nagy része nyíltárkos kiépítéssel készült. Pilisvörösvár területén kb. 40 km csapadékvíz elvezető árok található, nagy részük földárok. elmúlt évek tavaszi és őszi nagy esőzései belvízkárokat okoztak a falu életében.

2.2.1.3 Ivóvízellátás

Az ivóvízellátás (mint közszolgáltatás) környezetvédelmi szempontból általában nem vizsgálendő tényező, de egy település életében, és az ott élők életminőségében meghatározó fontosságú elem.

A település vízellátása a DMRV Rt.-től való vízátvétellel biztosított. A rendszer 100 %-ban kiépített. A rácsatlakozás 96,4 %-os. Az ÁNTSZ Pest megyei Intézete rendszeresen (negyedévente) ellenőrzi a lakossághoz eljutatott ivóvizet, bakteriológiai valamint toxikológiai szempontból.

A helyi ivóvízellátással összefüggő adatokat a **5. táblázat** tartalmazza.

<i>Össz lakásszám (db)</i>	<i>Vízellátásba bekötött lakások száma (db)</i>	<i>Vezetékes vízzel rendelkező lakások aránya (%)</i>	<i>Vízellátás kiépítettsége (km)</i>
--------------------------------	---	---	--

<i>2001. év</i>	<i>2004. év</i>	<i>2001.év</i>	<i>2004. év</i>	<i>2001. év</i>	<i>2004. év</i>	<i>2001. év</i>	<i>2004. év</i>
4 272	4 367	3 772	4 210	88,3	96,4	63,5	68,5

5.táblázat Ivóvízellátottság szintje (Forrás: KSH)

2.2.1.4 Szennyvíz kezelés

A szennyvízcsatorna hálózat kiépítése 95%-ban elkészült, a rácsatlakozás 64 %-os. A közületek teljes egészében rácsatlakoztak a szennyvízhálózatra. A csatornázottság szintjének alakulását a **6. táblázat** szemlélteti, a csatornaközművek méretére az önkormányzat nem tudott adattal szolgálni.

<i>Szennyvízcsatorna hálózat hossza (km)</i>		<i>Szennyvízcsatorna hálózatba</i>				<i>közműolló %</i>	
		<i>bekapcsolt lakások száma (db)</i>		<i>bekapcsolt lakások aránya%</i>			
<i>2001. év</i>	<i>2004. év</i>	<i>2001.év</i>	<i>2004. év</i>	<i>2001.év</i>	<i>2004. év</i>	<i>2001.év</i>	<i>2004. év</i>
66,9	68,9	1 683	2 781	39	64	49,3	32,4

6. táblázat Szennyvízcsatornázás (Forrás: KSH)

Pilisvörösvár területén (Sirály u. 1.) 1577, 1579 hrsz-on szennyvíztisztító telep működik, melynek üzemeltetését a 2004. június 30-tól a Fővárosi Vízművek Rt. végzi.

A bevezetett nyers szennyvíz mennyisége: 446 000 m³/év.

A kijelölt szennyvíz-elvezetési agglomerációk területén a települési szennyvizek közműves szennyvíz-elvezetését és a szennyvizek biológiai szennyvíz tisztítását, illetőleg a települési szennyvizek ártalommentes elhelyezését meg kell valósítani. Pilisvörösvár település a 25/2002. (II. 27.) Kormány rendelet 2.c. melléklete szerinti agglomerációba tartozik. Kódszáma: **C35/1**

2.2.1.5 Energiaellátás

Az élet legkülönbözőbb területein használunk fel energiát (közlekedés, fűtés, stb.), a meglévő készleteinkkel úgy kell gazdálkodnunk, hogy azzal környezetünket minél kevésbé terheljük.

A következő táblázatban foglaltuk össze a település energiaforgalmára vonatkozó adatokat a KSH statisztika és az önkormányzat adatszolgáltatása alapján. Nincs a településen energiatakarékosági program és kiadvány. Nincs a településen az alternatív energiaforrások hasznosítására program. Az 1.sz. mellékletben található információk erre vonatkozóan.

<i>A település energiaforgalma</i>	
Lakossági energiafelhasználás	
Elektromos energia felhasználás a településen (kW/év)	15 049 000 kW/év
Gázfelhasználás a településen (m ³ /év)	9 590 000 m³/év
Intézményi energiafelhasználás	
Középületek fűtésére felhasznált energiahordozók (gáz/fa/szén m ³ /év)	Gáz: 34461 m³/év;
Középületek világítására használt energia (pl. márciusi áramfogyasztás x 12 hónap)	87600 kWh/év
Köztéri átlagos energiafelhasználás	...n.a....kWh/év
Általános	
Elektromos energia szolgáltató cég neve, elérhetősége	ELMŰ Rt 1132 Budapest, Váci út 72-74
Gázzolgáltató cég neve, elérhetősége	TIGÁZ Rt 2000 Szentendre, Paprikabíró u. 6.
Alternatív energiaforrások hasznosítása (pl. napkollektor, geotermikus energia, szél, biogáz, biomassza)	<u>Nem</u>
Van (volt) -e energiatakarékosági illetve korszerűsítési program a településen? *	<u>nem</u>
Van-e a program(ok)ról kiadványuk, köztájékoztató történt-e? *	<u>nem</u>

7. táblázat Energiaforgalom (forrás: Önkormányzati kérdőív)

2.2.1.6 Zöldterület-gazdálkodás

A környezeti tényezők közül ez az az – talán legfontosabb - elem, melynek fejlesztése illetve a fenntartás magas színvonala jótékony, javító hatással van a többire. Mind a turisztikai fejlesztések, mind a kikapcsolódásra alkalmas, frissebb levegőjű lakókörnyezet kialakítása megkívánja a település parkosítását, a bel- és külterület fásítását.

A belterület központi részén helyezkedik el a közpark-együttes, innen indulnak ki a közlekedési utakat szegélyező utcai fásítás.

<i>közpark területe (m²)</i>	<i>fásítás területe (m²)</i>	<i>temető területe (m²)</i>	<i>sportpálya területe (m²)</i>
5 600	n.a.	60 000	5 000

8. táblázat Zöldterület gazdálkodás (forrás: Önkormányzati kérdőív)

A települési közterületek rendezett képet mutatnak, az utak és járdák mentén nem jellemző a szemét elhagyás. A burkolt járdáknak és utaknak csak a töredékét tisztítják rendszeresen. A mezőgazdasági művelés alá vont területek szélein fasorok, védősávok telepítése ajánlott. Az utak melletti zöldsávok a talaj defláció elleni védelmét is biztosítják, emellett mintegy ökofolyosót képezve a zöldhálózat fontos elemei.

2.2.1.7 Közlekedés

Budapesttől 15 km-re, a Pilis-völgy kapujában helyezkedik el, jó közlekedési kapcsolatokkal a főváros és a Pilis-völgy, továbbá a Zsámbéki-medence és a Pilis magasabban fekvő települései felé. Az aktív keresők kisebb része helyben dolgozik (iskola, óvoda, orvosi rendelő, vendéglátó-, kiskereskedelmi egységek stb.), nagyobb részük Budapesten.

Összes úthossz		Önkormányzati kezelésben		Közütkelő Kht. kezelésében		Belterületen	
Szilárd burkolatú (km)	Burkolatlan (km)	Szilárd burkolatú (km)	Burkolatlan (km)	Szilárd burkolatú (km)	Burkolatlan (km)	Szilárd burkolatú (km)	Burkolatlan (km)
70	40	60	40	10	–	70	10

*Tsz, egyéb (pl.: magán) kezelésben: burkolt: 8km, külterületi burkolatlan: .0 km

9.táblázat: Utak (forrás: Önkormányzati kérdőív)

A közlekedés okozta környezeti hatások az egyik legnehezebben kezelhető problémát jelentik mind az ágazat, mind a környezetvédelem számára. Ezt igazolja a gépkocsiforgalom kibocsátásainak magas részaránya a légszennyező anyagok tekintetében.

A közúti közlekedés direkt környezeti hatásai között legfontosabb a levegő szennyező anyagok kibocsátása, jelentős a zaj és rezgésterhelés, mely a környező lakosság, élővilág zavarása mellett az épületeket is károsíthatja. Az utacról elfolyó csapadékvíz jellemzően olajjal, szerves és szervetlen vegyületekkel szennyezett, s elszivároghva talaj- és talajvízszennyezést okozhat. Rendszeres terhelést jelent az utak síkosság mentesítésére használt só.

Az Önkormányzat által szolgáltatott közlekedési helyzetre vonatkozó adatokat 10. táblázatban foglaltuk össze.

E szerint a forgalom a Budapest környéki településekhez képest is nagy, nagy az átmenő, teherforgalom és az ipari forgalom. Nincs mezőgazdasági forgalom. Az utak burkolatát belterületen jónak ítélték meg. A gyalogos forgalmat biztonságosabbá kell tenni.

Nagyon fontos, hogy kerékpár út lesz a településen, építését tervezik.

Pilisvörösvár közlekedési helyzete	
Milyen a burkolat állapota - belterületen?	<u>jó</u>
- külterületen?	<u>jó / elfogadható/ rossz</u>
Van-e kerékpárút a településen?	<u>tervezik</u> *
Biztonságos-e a gyalogosközlekedés?	<u>igen</u>
Van-e tömegközlekedés?	<u>van, helyközi</u>
Napi hány alkalommal érinti a települést?	<u>busz db; személyvonat db</u>
Mekkora az átmenő forgalom?	<u>nagy</u>
Mekkora a teherforgalom?	<u>nagy</u>
Mekkora az éjszakai forgalom?	<u>átlagos</u>
Van-e mezőgazdasági forgalom?	<u>nincs</u>
Van-e ipari forgalom?	<u>nagy</u>
Mekkora a forgalmi zajterhelés?	<u>nagy</u>
Milyen a forgalmi levegőszennyezettség?	<u>nagy</u>
Van-e külön elkerülő út? (hossza)	<u>nincs</u>
Van-e tervezett elkerülő út?	<u>van</u>
Milyen a vasúti személyforgalom?	<u>nagy</u>
Milyen a vasúti teherforgalom?	<u>nem jellemző</u>
Milyen a vasúti forgalomból eredő zajterhelés?	<u>átlagos</u>

10. táblázat Közlekedés, forgalmi helyzet (forrás: Önkormányzati kérdőív)

2.2.1.8 Ipar, mezőgazdaság

A településen az Önkormányzat adatszolgáltatása alapján , mind növénytermesztéssel, mind állattartással foglalkozó vállalkozások is működnek. A következő táblázatok tartalmazzák a vállalkozások adatait.

Növénytermesztéssel foglalkozó vállalkozások			
Cég, magánszemély neve, elérhetősége	Gazdálkodási terület (ha)	Termesztett növény	Trágyázás módja
<i>Piehl János</i>	<i>300</i>	<i>Kukorica, repce, búza</i>	<i>műtrágyázás</i>
<i>Schäffer Lőrinc</i>	<i>130</i>	<i>Kukorica, búza</i>	<i>műtrágyázás</i>

Ziegler István	130	repce	műtrágyázás
Mravinác Pál	30	Rét, legelő	

11. táblázat

Állattartó telepek					
Név és cím	állatfajta	Elhelyezés	állatok száma	Tartás (almozás)	Trágyakezelés/kihelyezés módja, lehetőségei
Vörösvár Állattenyésztő Kft	Szarvasmarha, ló				
Schäffer Lőrinc	Szarvasmarha, ló				
VIP lovasklub	ló				

12. táblázat

Ipari létesítmény neve	Helye, tulajdonosa	Működési profilja
Liegl & Dachser	Pilisvörösvár, Ipartelep u. 1.	logisztika
Türk - Műanyag Bt	Pilisvörösvár, Szent László u. 12.	Műanyag termékgyártás
Saint Gobain Webber Terranova Kft	Pilisvörösvár, Bécsi út	építőanyag ipar
Magyar Aszfalt Kft.	Pilisvörösvár, Ady u.3.	aszfaltgyártás
Chromacél Kft.	Pilisvörösvár, Ady u.1.	szerszámgyártás
Romel Kft.	Pilisvörösvár, Ady u.1.	fémmegmunkálás
Strabag Kft.	Pilisvörösvár, Ady u.3.	földmunkák
Bányai Bútorok Kft.	Pilisvörösvár, Bécsi út 20/a	bútorgyártás
Hoftädter Kft.	Pilisvörösvár, Budai út 20/c	Nyílászárók gyártása
Gamma Beton Kft.	Pilisvörösvár, Szent László u.7.	betongyártás
Fa-Wood Kft.	Pilisvörösvár, Szent László u.11.	Beltéri ajtók gyártása
Helvét Kft.	Pilisvörösvár, Szent László u.20.	szerszámgyártás
Tímár Vaskereskedelmi Kft.	Pilisvörösvár, Szent László u.6.	vaskereskedés

13. táblázat

2.2.2 Épített környezet állapota

Fontos feladatunk a különböző korokból ránk maradt építészeti alkotások megőrzése. Az épített környezet még fennmaradt egyedi értékeit helyi védettség alá kell helyezni, annak érdekében, hogy a település múltjának még meglévő, értékes elemei fennmaradjanak.

Pilisvörösvár földrajzi fekvése, területi elhelyezkedése egyértelmű en meghatározza és behatárolja a település szerkezetét. A domboldalakon a hegyek aljáig terjeszkedett a lakóterület és az új házak környéke eltérő építészeti stílusával a változatos domborzati viszonyok között helyenként falusias jellegű .

Az alábbi táblázat a település lakásállományát jellemzik:

	Lakások száma	100 lakásra jutó lakos (fő)	4. ill. több szobás lakások aránya %	Lakásépítés (1000 lakosra)	Népsűrűség (fő/km ²)
2001. év	4 272	297	37,5	6,3	528,46
2004. év	4 367	298	63,0	35,5	542,62

14. táblázat lakásállomány

A táblázatból kitűnik, hogy az agglomeráció és az északnyugati szektor településeikhez képest kiemelkedő paramétereket mutat Nagykovácsiban a 4. illetve több szobás lakásnagyság, emellett az egyik legalacsonyabb a népsűrűség, mely laza beépítésű lakóterületet jellemez.

Országos védelem - műemléki örökségvédelem - alatt álló épületek a következők:

- *Egyházi emlékek:*
 - *Római Katolikus Templom – sekrestye, kőkereszt*
 - *Plébánia (kerítéssel együtt)*
 - *Fájdalmas Szűz Mária kápolna (Vásár tér)*
 - *Erdei kápolna (Kápolna utca)*
 - *Szent Rókus kápolna (Szt. Erzsébet utca)*
 - *Bányatelepi kápolna*
 - *Zsidó temető (Lőcsei utca)*
 - *Kálvária domb (kápolnával és stációval együtt)*
 - *Külterületi keresztek*

- *Köztulajdonban lévő polgári emlékek:*
 - *MÁV állomás*
 - *Török kút (Béke utca 1.)*
 - *Tájház (Kápolna utca 10.)*
 - *Védőnő otthon (Attila utca)*
 - *Templom tér – Óvoda*
 - *Könyvtár (Fő út 82.)*
 - *Gazdakör (Dózsa György út 110.)*
 - *Napos Oldal Szociális Központ (Rákóczi u. 5.)*

2.3 Környezet-egészségügy

Pilisvörösvár város környezete szerencsére csak kevésbé szennyezett. A településen belül működő vállalkozások sem porszennyezés, sem zajterhelés területén nem okoznak jelentős terhelést. Egyre jelentősebb környezeti hatással bír viszont a településen közlekedő gépjárművek forgalma, ennek *por- és zajhatása*. A lakossági *fűtésből* eredő légszennyezés mértéke a gázfűtésre történő átállással jelentősen csökkent. Bejelentésre kötelezett légszennyezési pontforrás egy található a településen, ennek csökkenő tendenciát mutató szilárd anyag szennyezése van.

Az utóbbi évek jelentős környezet-egészségügyi problémáját az *allergén pollenek* – parlagfű, kanadai aranyvessző, és egyéb adventív növények – okozták. A légszennyezés hatására a nyálkahártyák védekező funkciója csökken, az allergia könnyebben kialakul.

A község külterülete művelés alá van vonva, így alacsony a parlagon hagyott területek aránya. Gyomosodás belterületen főleg az utak mentén gyakori. Az Önkormányzat közmunkásokkal valamint a lakosság bevonásával próbálja megoldani a gyommentesítést. A probléma végleges rendezése még megoldásra vár.

Asztmás és allergiás megbetegedésekről nincs adat.

A talajvizek elszennyeződését a lakossági közműpótló kisberendezésekből elszivárgó kommunális szennyvizek okozták. Mivel a település vezetékes ivóvízzel történő ellátása megoldott, a meglévő probléma, - emberi egészséget károsító - közvetlen hatása kiküszöbölhető. A környezet állapotával összefüggő gyakori megbetegedések a településen nem voltak kimutathatóak a közelmúltban.

2.4 Önállóan kezelt hatótényezők

2.4.1 Hulladékgazdálkodás

A keletkező hulladékok nem megfelelő kezelése talaj-, víz- illetve légszennyező hatással bírnak, különböző megbetegedéseket okozhatnak.

A Hgt. 1.§ b) pontja szerint a hulladékgazdálkodás ma kitűzendő célja "a természeti erőforrásokkal való takarékoskodás, a környezet hulladék által okozott terhelések minimalizálása, szennyezettségének elkerülése érdekében a hulladékkezelés megelőzése, a képződő hulladék mennyiségének és veszélyességének körforgásban tartása, a nem hasznosuló, vissza nem forduló hulladék környezetkímélő ártalmatlanítása"

2.4.1.1 Települési szilárd hulladék

A települési önkormányzat kötelezően ellátandó közszolgáltatásként, az ingatlan tulajdonosoknál keletkező települési szilárd és folyékony hulladék kezelésére *hulladékkezelési közszolgáltatást* szervez és tart fenn.

Pilisvörösvár település rendelkezik elfogadott hulladékgazdálkodási tervvel. A tervet a Zöld Övezet Környezetvédelmi Vállalkozás készítette a 2004. évben. 2006. évben megtörtént a terv kétéves felülvizsgálata. A település a Duna-Vértes Köze Regionális Hulladékgazdálkodási Rendszerhez csatlakozott.

A települési szilárd hulladék gyűjtéséről, illetve zártrendszerű, nem környezetkárosító, pormentes elszállításáról és a pilisvörösvári hulladékátrakóra majd onnan a korszerű műszaki védelemmel rendelkező bicskei hulladéklerakóra helyezéséről a budapesti székhelyű Rumpold-Bicske Kft gondoskodik. A településen évente kb. 4 419 tonna települési szilárd hulladék keletkezik.

A környezetvédelmi előírások alapján fel kell számolni az engedély nélküli, illegális (vad), használaton kívüli vagy nem rendszeresen használt lerakókat.

<i>Helyszín</i>	<i>Mennyiség/terület</i>
<i>Hrsz: 054,036, Mészáros L. u., Kacsató</i>	<i>A bírsággal kötelezettek szállítottak.</i>

15.táblázat: illegális hulladéklerakás helye

A településen a 0144 hrsz-on található egy korábban üzemeltetett és mára felhagyott kommunális hulladéklerakó. A lerakott hulladék mennyiség 12 000 m³. A lerakóra nem készült el a környezetvédelmi felülvizsgálat, így pontosabb adatok a lerakó környezetre gyakorolt hatásáról nem állnak rendelkezésre. A lerakóra települési folyékony hulladékot is szállítottak be. A 20/2006. (IV.5.) KvVM rendelet értelmében a rekultivációs eljárást megelőzően el kell végezni a lerakó környezetvédelmi felülvizsgálatát.

Az 5/2002.(X.29.) KvVM rendelet tartalmazza a közszolgáltatás részeként üzemeltethető hulladékgyűjtő szigetek kialakításával, működtetésével kapcsolatos előírásokat. A hulladékgyűjtő szigetek kialakítása mellett a „háztól-házig” való gyűjtés bevezetése is indokolt.

A településen a következő helyeken található gyűjtőszigetek:

<i>A működő gyűjtőszigetek helyszínei</i>	<i>Konténer száma db</i>	<i>A működő gyűjtőszigetek helyszínei</i>	<i>Konténer száma db</i>
<i>Vásár tér</i>	<i>4</i>	<i>Klapka u.</i>	<i>4</i>
<i>Lőcsei u.</i>	<i>4</i>	<i>Fogas u.</i>	<i>4</i>
<i>Nyár u.</i>	<i>4</i>	<i>Petőfi u.</i>	<i>4</i>
<i>Okmányiroda</i>	<i>4</i>	<i>Solymár u.</i>	<i>4</i>
<i>Madách u.</i>	<i>4</i>	<i>Rákóczi u.</i>	<i>4</i>
<i>Bartók u.</i>	<i>4</i>	<i>Dózsa Gy. U.</i>	<i>4</i>
<i>Táncsics u.</i>	<i>4</i>	<i>Vasút u.</i>	<i>4</i>
<i>Fecske u.</i>	<i>4</i>		

16.táblázat

Az Önkormányzat nem tervez további hulladékgyűjtő sziget létesítését.

2.4.1.2 Települési folyékony hulladék

Az ingatlantulajdonos az ingatlanán keletkező települési folyékony hulladékot műszakilag megfelelő (zárt) tartályban köteles gyűjteni, azt a begyűjtésre jogosult hulladékkezelőnek átadni.

Az önkormányzat köteles közszolgáltatást működtetni a települési folyékony hulladék begyűjtésére, és a közszolgáltatót helyi rendeletben megnevezni. A szippantott szennyvíz éves mennyisége 18.000 m³ (forrás: Pilisvörösvár Környezetvédelmi Programja 2004)

A szennyvíztisztító alkalmas a szippantott szennyvíz fogadására.

Kommunális szennyvíz szippantást végző vállalkozók a térségben	
<i>Begyűjtő neve</i>	<i>Cím</i>
<i>MB Mobil Fuvarozó és Szolgáltató Bt.</i>	<i>2085 Pilisvörösvár, Fő út 91.</i>
<i>Mirk Tibor</i>	<i>2085 Pilisvörösvár, Vasút köz 6.</i>
<i>Kmetykó Ker-i és Szolgáltató Bt.</i>	<i>2014 Csobánka, Béke u. 17.</i>
<i>Jäger Kft.</i>	<i>2094 Nagykovácsi, Kossuth u. 1.</i>
<i>Sasvári Ferenc</i>	<i>2095 Pilisszántó, Vörösmarty u. 38.</i>

17. táblázat: folyékony hulladék begyűjtők

Talajterhelési díj fizetési kötelezettség terheli azt a kibocsátót, aki a műszakilag rendelkezésre álló közcsatornára nem köt rá. Díjfizetési kedvezmény lehetséges vehet igénybe, akit az illetékes települési önkormányzat rendelete alapján.

2.4.1.3 Veszélyes hulladék

*A településen keletkezett veszélyes hulladékok mennyisége az elmúlt évek során stagnált. A veszélyes hulladékok mennyiségének alakulását a **Térségi Környezetvédelmi Program** mutatja be.*

A településen található vállalkozások közül a következők működése során keletkezik veszélyes hulladék:

Pilisvörösváron : Cégek:

- Józa Másodnyersanyag hasznosító Betéti Társaság
- Saint-Gobain Weber Terranova Építőanyagipari Kft
- Liegl & Dachser Szállítmányozási És Logisztikai Kft.
- Conocophillips Hungary Kereskedelmi Kft.

- Bányai Bútorok Ipari, Kereskedelmi És Szolgáltató Kft.
- Thompi-Car Autószerelő Betéti Társaság

Szakágazatok: 5157 - Hulladék-nagykereskedelem; 1412 - Mészke, gipsz, kréta bányászata; 6340 - Szállítványozás

A településen ezen kívül még az *orvosi rendelőben* keletkezik veszélyes hulladék (tű, fecskendő, üvegek, téglék). A lakossági eredetű veszélyes hulladék nagy része a helyi lerakóra kerül a települési szilárd hulladék részeként.

Az elhullott állatok tetemeiről a tulajdonos köteles gondoskodni és elszállíttatni. A helyi állattartási rendelet tartalmazza az erre vonatkozó szabályokat. A köztéren elhullott állatokat a gyepmesteri szolgálat szállíttatja el.

2.4.2 Zajterhelés

A 8/2002 (III. 22.) KÖM-EÜM együttes zajvédelmi rendelet alapján a település a 2. kategóriába tartozik, azaz lakóterület, mely kisvárosias, kertvárosias beépítésű, melyre az alábbi határértékek vonatkoznak:

- Lakó- és intézményterület laza beépítésnél: **nappal 50 dB, éjszaka 40 dB**

Közlekedés okozta zajterheléssel nem kell jelentősen számolni. Jelenleg a településen nem működik olyan ipari létesítmény, amely jelentős zajterhelést okozna.

2.4.3 Oktatás, nevelés, képzés

Magyarországon a környezeti tudatosság – sajnos – még nagyon alacsony szinten áll

A belső motiváltságon alapuló környezettudatos viselkedés hosszú évek több irányból érkező tudatformálásnak a hatására alakul ki. A környezeti tudat kialakításában életkortól függően más és más eszközök lehetnek a segítségünkre. Ilyen eszközök a:

- *családi nevelés*
- *intézményes oktatás (gyermek- és fiatalok)*
- *média*
- *önkormányzati hatáskörbe tartozó eszközök*
- *társadalmi szervezetek által felvállalt tevékenységek*

A településen 2 általános iskola, egy zeneiskola és egy művészeti iskola működik. Az általános iskolákban 52 tanulócsoporthoz, 1328 diák tanul. Egy német nemzetiségi gimnázium és közgazdasági szakközépiskola, valamint egy szakképző iskola is működik a városban.

A településen 5 óvoda működik, melyből 3 önkormányzati finanszírozású, 2 pedig a német kisebbségi önkormányzat által finanszírozott. A környezeti nevelést már óvodai szinten el kell kezdeni és a fejlődés minden szakaszában kiemelt jelentőséggel kell oktatni a környezetvédelmet. A település közoktatási intézményeinek jövőbeni feladatai közé –többek között- a **környezetvédelmi nevelés** is bele fog tartozni a PBZS TKT Közoktatási Fejlesztési Terv szerint.

2.4.4 Környezetbiztonság

A település számára az esetlegesen bekövetkező veszélyhelyzetekre való felkészülés, védekezés jelent megoldást. A közigazgatási területen belül működő, ipari jellegű tevékenységet folytató vállalkozások, üzemek tevékenységükkel nem veszélyeztetik a környezetet.

A település vonatkozásában nincs tudomásunk egyéb, potenciális környezetszennyezést, illetve környezetkárosítást okozó tényezőről. Rendkívüli környezetszennyezés, havaria esetén az Önkormányzat azonnal felveszi a kapcsolatot az érintett hatóságokkal, és azok irányítása mellett aktívan közreműködik a kárelhárításban.

3. A település környezeti SWOT analízise

BELSŐ TÉNYEZŐK - ERŐSSÉGEK	BELSŐ TÉNYEZŐK - GYENGESÉGEK
<ul style="list-style-type: none"> □ Jelentéktelen az ipari eredetű lég- és zajszennyezés. □ A térségben működő légszennyező pontforrások kibocsátása határérték alatti. □ Kieépített a víz-, a gáz-, az elektromos hálózat. □ A település közelében regionális hulladéklerakó működik, a lakossági szilárd hulladék gyűjtése megoldott □ Működik a szelektív hulladékgyűjtés a térség településein □ Több természetes vízfolyással és állóvízzel is rendelkezik. □ Jelentősek a turisztikai értékek □ A talajtani adottságok kedvezőek a felszín alatti vízkészletekre. □ Jelentős kockázattal járó kibocsátás a településen nem üzemel. □ A településeken a csatornázottság nagymértékű fejlődést mutat. □ Kiemelkedően gazdag természeti, környezeti értékek, kiterjedt tájvédelmi területek □ A mezőgazdasági termelés számára kedvező termőhelyi adottságok, termelési 	<ul style="list-style-type: none"> □ A lakossági légszennyezésre vonatkozó adatok hiánya. □ A szennyvíziszap mezőgazdasági hasznosítása nem megfelelően megoldott. □ A szelektív hulladékgyűjtő udvarok hiánya. □ A 10. számú főközlekedési út zaj-és lég szennyezése. □ A területen található csapadékvíz-elvezető csatornák egy része rendezetlen. □ Természeti területek szétaprózottak, ökológiai (biotóp) hálózat hiányzik □ Illegális hulladéklerakás visszatérő problémája. □ A lakosság alacsony informáltsága, és érdeklődése. □ Környezettudatos szemlélet hiánya a társadalom jelentős részében. □ A főközlekedési utakat tehermentesítő elkerülő utak hiánya. □ Nincs megfelelő légszennyezettséget mérő állomás. □ Az agglomerációs települések növekedése sok esetben a természeti és épített környezet rovására történik.

<p>hagyományok</p> <ul style="list-style-type: none"> □ Jelentős építészeti, kulturális értékek, tradicionális településközpontok 	<ul style="list-style-type: none"> □ A lakóhelyi szuburbanizáció, a gazdasági fejlesztések során gyakran sérülnek a természet- és környezetvédelem szempontjai, visszaszorulóban vannak a mezőgazdasági területek □ A burkolt utak állapota, minősége sok esetben nem kielégítő, a forgalomhoz képest az ellátottság sem megfelelő. □ A kerékpárút-hálózat nincs kiépítve, és a kapcsolódó egységek (például: tárolók) sem állnak rendelkezésre.
KÜLSŐ TÉNYEZŐK- LEHETŐSÉGEK	KÜLSŐ TÉNYEZŐK - VESZÉLYEK
<ul style="list-style-type: none"> □ Ökológiai adottságoknak legjobban megfelelő talajhasználat bővítése. □ A térség jelentős természeti értékekkel bír (turizmus, környezetnevelési programok, erdei iskolák megvalósítása). □ A közösségi és a kerékpáros közlekedés jogi és gazdasági eszközökkel való ösztönzésében számos lehetőség rejlik. □ Intenzív talajhasználat felváltása hagyományos, tájba illő gazdálkodási módokkal, extenzív talajhasználat megvalósításával, a környezetileg érzékeny és gyenge termőképességű területeken. □ A környezetvédelem fejlesztését elősegítő támogatások (2007-2013). □ Korszerű, környezetet kevésbé károsító energiahordozók racionális felhasználása. □ A gázbekötések számának növelése. □ Csatornázottság növelése, rácsatlakozások számának növelése. □ Megújuló energiaforrások hasznosítása. □ A településeket tehermentesítő elkerülő utak megépítése. □ Zöldfelület-fejlesztés, - rendezés. □ Erdősültség növelése, főleg őshonos fajokkal. □ Megteremtődnek azok a törvényi és együttműködési feltételek, amelyek mederben tarthatóvá teszik a szuburbanizációt □ A szélesebb társadalmi környezetben általánossá válik az érték-tudatos megközelítés a természeti, környezeti értékek megőrzésével kapcsolatban 	<ul style="list-style-type: none"> □ Pénzhiány miatt (saját erő) a környezetvédelmi beruházások háttérbe szorulnak. □ A települések gazdasági kényszere erősebb, mint a környezetvédelmi érdek. □ A falusi turizmus fejlesztésének hatására megnő a környezetszennyezés. □ Az allergiás, asztmás megbetegedések száma növekszik. □ A nem megfelelő talajművelés következtében a talajok minősége romlik (savanyodás, szikesedés). □ Az ellenőrizetlen lakóhelyi és gazdasági szuburbanizáció olyan mértékben veszélyezteti a természeti környezetet, a kultúrtájat, amely lehetetlenné teszi a térség fenntartható fejlődését.

4. Környezetvédelmi célok, feladatok

A környezetvédelmi program célja a települési környezet megóvása, a természeti erőforrásokkal való átgondolt gazdálkodás, a fenntartható fejlődés biztosítása. Ehhez szükséges a stratégiai feladatok meghatározása, az eszközrendszerek megteremtése.

A célkitűzések megvalósításának tudományos, gazdasági, kulturális és szociális elemei egyaránt vannak, illetve rövid-, közép- és hosszú távú célokat egyaránt tartalmaz. A célállapotok kijelölése és tisztázása önmagában nem jelent értéksorrendet, ezért prioritásokat szükséges kialakítani.

A legfőbb, általános célkitűzések a következők:

- *A környeztkárosító hatások megelőzése, megszüntetése.*
- *A rongálódott környezeti állapot helyreállítása.*
- *Az emberi egészséget veszélyeztető káros hatások megelőzése, illetve mérséklése.*
- *A természeti erőforrásokkal való hatékony, környezettudatos gazdálkodás végzésének elősegítése.*
- *Megújuló energiaforrások alkalmazásának vizsgálata.*
- *Lakossági szemléletformálás és környezeti nevelés.*
- *Hiányzó helyi rendelkezések és szabályok megalkotása.*

Ki kell hangsúlyoznunk, hogy a program a nyitott tervezés keretében készült, a jövőben az általa nyújtott keretek között változhat, módosulhat.

Pilisvörösvár település Önkormányzata a Térségi Környezetvédelmi Program stratégiájában deklarált céloknak és a hozzájuk kapcsolódó prioritásoknak megfelelően a következő intézkedéseket tervezi

Prioritások

1.) A minőségi élethez szükséges települési tényezők fejlesztése, természeti tényezők revitalizálása

A prioritás által támogatott átfogó cél:

- *A térség gazdasági versenyképességének növelése*
- *Élhető térség megvalósítása*

Műveletek	Program	Felelős	Költség	Kivitelezés tervezett időpontja
<u>KÖRNYEZETVÉDELMI SZOLGÁLTATÓ RENDSZER FEJLESZTÉSE (SZENNYVÍZTISZTÍTÁS, HULLADÉKGAZDÁLKODÁS, ALTERNATÍV ENERGETIKA)</u>				
Szelektív hulladékgyűjtő udvarok létesítése.	tervezzük	Duna-Vértes Köze		
Szennyvízcsatorna-hálózat bővítése.	tervezzük	Önkormányzat		
Alternatív és megújuló energetikai fejlesztések, megvalósítása (napkollektorok, szélerőművek, geotermikus és biomassza energia, stb.)	tervezzük	Önkormányzat		
Települési, intézményi energiatakarékossági program megvalósítása.	tervezzük	Önkormányzat		
Települési belterület belvíz elleni védelme	tervezzük	Önkormányzat		
<u>TERMÉSZETVÉDELLEM, TERMÉSZETI KÖRNYEZET REHABILITÁCIÓJA</u>				
Hulladéklerakó telep rekultivációja.	tervezzük	Önkormányzat		
Illegális hulladéklerakások felszámolása.	tervezzük	Önkormányzat		
Patakmedrek, vizes élőhelyek eredeti, természetes állapotának visszaállítása.	tervezzük	Önkormányzat		
<u>VONALAS LÉTESÍTMÉNYEK TERMÉSZET- ÉS TÁJROMBOLÓ (KÁROSÍTÓ) HATÁSÁNAK MÉRSÉKLÉSÉT SZOLGÁLÓ BERUHÁZÁSOK</u>				
Közlekedési infrastruktúra (út, vasút) természetbarát átalakítása.	tervezzük	Önkormányzat		
Vízlevezető csatornarendszer természetbarát átalakítása.	tervezzük	Önkormányzat		
<u>TELEPÜLÉSI KÖZPONTOK, KÖZTERÜLETEK FEJLESZTÉSE AZ IDENTITÁST ERŐSÍTŐ FUNKCIÓK</u>				

<u>ELŐTÉRBE HELYEZÉSÉVEL</u>				
Település központok, alközpontok, főutcák, főterek kialakítása, felújítása.	tervezzük	Önkormányzat		
Közösségi funkcióknak helyt adó épületek (templomok, művelődési házak, stb.) felújítása.	Kiemelt prioritással tervezzük	Önkormányzat		
Szabadidős és rekreációs sport létesítmények korszerűsítése, fejlesztése.	tervezzük	Önkormányzat		
Parkok kialakítása funkcióbővítéssel.	tervezzük	Önkormányzat		
<u>EGYÜTTMŰKÖDÉSEK ÖSZTÖNZÉSE, A KOMMUNIKÁCIÓ, PARTNERSÉG ELŐSEGÍTÉSE A FEJLESZTÉSI SZEREPLŐK KÖZÖTT</u>				
Tájékoztatás, partnerségépítés, konferenciák szervezése.	Tervezzük	Önkormányzat		
Környezetvédelmi, természetvédelmi fejlesztési tervek, programok társadalmasítása, népszerűsítése.	tervezzük	Önkormányzat		
<u>A KÖZÖSSÉGI KÖZLEKEDÉS VERSENYKÉPESSÉGÉNEK JAVÍTÁSA,</u>				
Forgalomtechnikai eszközök fejlesztése (pl. buszsávok, elkülönített közösségi közlekedési folyosók, buszöblök, buszfordulók, megállóhelyek, forgalomirányítási rendszerek stb. fejlesztése, kialakítása).	tervezzük	Önkormányzat		
Parkolók létesítése, parkolási feltételek javítása.	tervezzük	Önkormányzat		
<u>KÖRNYEZETKÍMÉLŐ KÖZLEKEDÉSI MÓDOK TÉRNYERÉSÉNEK TÁMOGATÁSA</u>				
Kerékpárutak, kerékpárforgalmi hálózatok és kapcsolódó infrastruktúra tervezése, építése.	tervezzük	Kistérség		
<u>EGYÜTTMŰKÖDÉSEK ÖSZTÖNZÉSE, A KOMMUNIKÁCIÓ, PARTNERSÉG ELŐSEGÍTÉSE A FEJLESZTÉSI SZEREPLŐK KÖZT</u>				
Környezetkímélő közlekedési módok népszerűsítése (nyomtatott kiadványok készítése, média-megjelenés).	tervezzük	Önkormányzat		
<u>A RÉGIÓ MAGAS HOZZÁADOTT ÉRTÉKŰ TEVÉKENYSÉGEINEK FEJLESZTÉSE</u>				

Natúrpark létesítése.	tervezzük			
Turisztikai látványosságok megőrzése komplex programok keretében, a látogatószám növelése érdekében (épületrekonstrukció, műemléképület, turisztikai helyszín rekonstrukció).	tervezzük	Önkormányzat		
Turisztikai szálláshelyek bővítése, fejlesztése és építése.	tervezzük	Önkormányzat		
<u>EGYÜTTMŰKÖDÉSEK ÖSZTÖNZÉSE, A KOMMUNIKÁCIÓ, PARTNERSÉG ELŐSEGÍTÉSE A FEJLESZTÉSI SZEREPLŐK KÖZT</u>				
Fórumok, egyeztetések, közösségek szervezésének ösztönzése.	tervezzük	Önkormányzat		
Környezeti demokrácia és társadalmi részvétel erősítése.	tervezzük	Önkormányzat		
Intézmények, szervezetek és a civil szféra együttműködésének támogatása	tervezzük	Önkormányzat		
<u>KÖRNYEZET- ÉS EGÉSZSÉGTUDATOS SZEMLÉLET TERJESZTÉSE (SZEMLÉLETFORMÁLÁS) A TÉRSÉG TÁRSADALMÁNAK MINDEN SZINTJÉN</u>				
Környezettudatos nevelést elősegítő tevékenységek, rendezvények, kampányok.	Tervezzük	Önkormányzat		
Erdei iskola programok megvalósítása, beillesztése az óvodai és iskolai nevelésbe, oktatásba.	Tervezzük	Önkormányzat		
Környezetvédelmi, fenntarthatósági, tájvédelmi és természetvédelmi informálás, oktatás és szemléletformálás.	Tervezzük	Önkormányzat		
Térségi komplex környezetvédelmi információs rendszer kiépítése.	Tervezzük	Önkormányzat		

5. A megvalósítás eszközei

Az előző pontban meghatározott célok, feladatok megvalósítása érdekében ki kell építeni a szükséges eszközrendszereket. A legfontosabb általános eszközrendszerek a következők:

- A fenntartható fejlődés települési szinten történő megvalósításának egyik leghatékonyabb eszköze a lakosság szemléletformálása.

- *A korszerű környezetgazdálkodás beépítése az önkormányzati intézmények tevékenységébe. (Engedélyeztetési eljárások, tervezés, stb.)*
- *Saját források megteremtése.*

5.1 Szemléletformálás

A Környezetvédelmi Program megvalósításában nagy szerep hárul a helyi társadalom tagjaira, szervezeteire. A környezetvédelmi, természetvédelmi és a területfejlesztési törvény, valamint a II. Nemzeti Környezetvédelmi Program vonatkozásában sajátos feladatai vannak az önkormányzatnak.

A környezetvédelmi ismeretek, a környezettudatos magatartásforma kialakítása, az ökológiai szemlélet a társadalom minden tagja számára elengedhetetlen a *fenntartható fejlődés* irányába való előrelépés igénye miatt. Az oktatás, képzés, tájékoztatás feladata, hogy az emberek számára világossá tegye az egyes döntéseik környezeti következményeit és a helyes megoldások módozatait. Az önkormányzatnak ebben tevékenyen részt szükséges vállalnia.

A helyi társadalom környezethez való viszonyában az országos és helyi *tömegtájékoztatási* eszközöknek döntő szerepe van. A helyi társadalom szempontjából is alapvető elvárás az információhoz való jog biztosítása.

A Települési Környezetvédelmi Program feladata olyan lehetőségek megteremtése, amelyek kihasználásával mód nyílik környezetbarát és egészséges életmódot folytatni. A társadalmi részvétel és a tudatosság erősítésében kiemelkedő szerepe van a közoktatási, felsőoktatási és kulturális intézményekben folyó tevékenységnek. A megvalósítás érdekében a megfogalmazott és elfogadott Programot **széles körben szükséges nyilvánosságra** hozni. Elengedhetetlen a NAT részeként a környezetvédelmi, természetvédelmi oktatást helyi szinten is továbbfejleszteni.

Szélesíteni kell a Programhoz kapcsolódó *társadalmi szervezetek támogatását is*.

5.2 Tervezés, engedélyeztetés

A korszerű környezetpolitika előrelátó, célorientált és integrált megközelítést, a különböző területi szintek és az ágazatok közötti egyeztetett tervezést, programkészítést és megvalósítást igényel. A környezetvédelmi törvény ennek szellemében rendelkezik a megyei és települési önkormányzatok környezetvédelmi programalkotásának kereteiről és rendjéről. A törvény előírja a települési

környezetvédelmi program legalább kétévenkénti felülvizsgálatát, értékelését, és ennek megfelelő en a szükségessé váló tervezési módosításokat.

A számításba vehető alternatívák feltárása révén lehető séget nyújt a különböző környezeti kockázatok csökkentésére, illetve megelő zésére, a szükséges pénzügyi források, költségvetési igények pontos megfogalmazására, az erő források pontos hasznosítására. Érvényesülnie kell a "szennyező fizet" elvnek.

A szabályozás alapja a legtöbb esetben egy-egy helyi regionális szinten megjelenő környezeti probléma megoldása. Hatékonysági szempontból elengedhetetlen, hogy a szabályozási rendszer bizonyos elemei tükrözzék a helyi és regionális környezeti problémák sajátosságait. Ennek érdekében folyamatosan át kell tekinteni a környezetvédelem ösztönző és finanszírozási rendszerének mű ködését helyi szinten is.

Helyi szinten szükséges a környezetvédelmi finanszírozási rendszer meghatározása, évente a meghatározott környezetvédelmi feladatokhoz igazított költségvetési keret meghatározása. A környezetvédelmet önálló szakfeladatként kell elismerni és számára az éves költségvetésben önálló keretet kell biztosítani. Szükséges a környezetvédelmi önkormányzati rendeletek megfelelő alkalmazása is.

5.3 Intézményrendszer fejlesztése

A létrehozandó környezetvédelmi információs és adatrendszert úgy kell kialakítani, hogy az jól kezelhető és elérhető legyen. Az egységes, komplex információs rendszerben megvalósítható az adatok helyi szintű megbízható gyűjtése, ellenőrzése, térinformatikai alapokon nyugvó rendszerezése, feldolgozása és továbbítása. A környezetvédelem terén is szükség van az Internet elérhetőségének biztosítására.

A Program megvalósítása szempontjából alapvető a környezetvédelem intézményrendszerének helyi szinten való erősítése. Elengedhetetlen bővíteni, és hatékonyá tenni a környezetvédelmi szakmai és szervezeti rendszert, elősegítve annak megfelelő működtetését a szakmai és a lakossági feladatokban való közreműködésnél. Szorosabb együttműködésre kell törekedni a társhatóságokkal, oktatási, egészségügyi intézményekkel, vállalatokkal, a lakossággal és a civil szervezetekkel.

5.4. Anyagi források megteremtése

A NKP II. szerint célszerű a települési környezetvédelmi program esetében is az éves költségvetés bizonyos hányadát közvetlen környezetvédelmi célokra évente meg kell határozni..

A települési környezetvédelmi programban a térségi programban meghatározott feladatokon kívüli, saját forrásból finanszírozható, környezetvédelmi célokat és feladatokat fogalmazzunk meg.

5.5 Szakmai partnerek

A fenntartható fejlődés és a környezetgazdálkodás alapvető feltétele a környezeti ügyek komplex kezelése. Ez az érdekeltek és az érintettek (államigazgatási- és egyéb szakmai szervek, önkormányzatok, civil szervezetek, stb.) széles körű együttműködése révén valósítható meg.

A **3.sz.melléklet** tartalmazza a legfontosabb intézményeket, szervezeteket, amelyek az önkormányzat környezetvédelmi munkájában partnerként megjelenhetnek

Irodalomjegyzék:

- *Pilis-Buda-Zsámbék Többcélú Kistérségi Társulás Térségi Környezetvédelmi Programja*
- *Önkormányzati adatszolgáltatás,*
- *PILISI KÖTET hulladékgazdálkodási terve felülvizsgálata, Zöld Övezet Környezetvédelmi*